

noget af det, som de havde lært, og som ikke rigtig naturligt knyttede sig til, hvad de ibrigt havde at sige. Jeg vil heller ikke lægge Skjul paa, at undertiden have disse Folk gjort Indtryk af at tro om sig selv, at de vare nogle Poffers Karle, hvis jeg maa udtrykke mig saaledes. Men, Herre Gud! Ulykken er ikke saa stor, og det vil i alt Fald jo Livets Modgang nok kunne forandre; men det var jo bedre, om det ikke var saaledes. Jeg tror, at, naar disse unge Mennesker ofte have for høje Tanker om sig selv, saa kan blandt Andet den Omstændighed have bidraget dertil, at man kalder disse Skoler for — ja, de Herre ville maasse have lagt Mærke til, at jeg hele Tiden har kaldt dem Folkeskoler — at man kalder dem for Højskoler. Dette Navn Højskole giver allerede en besynderlig Forestilling om denne Art Undervisningsanstalter. I hele den øvrige store Verden giver man jo kun Navnet Højskole til Universiteter eller til de aller-yppeste videnskabelige Anstalter — les écoles supérieures, — kalder man dem paa Franst. Navnet „Højskole“ giver man endsteds kun til Undervisningsanstalter af en ganske anden fremragende Art end disse smaa Undervisningsanstalter, hvis Kursus indskrænker sig til nogle faa Maanedere. Men det er ikke alene i Navnet, i Benævnelsen paa disse Skoler, at det ligger. Men — jeg søger efter det rette Udtryk, — det ligger ogsaa i, hvad jeg tror maaste at kunne betegne ved de storartede Titler, hvormed man nævner selve Undervisningsagene. Naar man saaledes i det første Winterhalvaar paa Folkeskolen lærer de fire Regningsarter, lærer Lidt af det, som man kalder Potents og Decimalbrøk, og som ogsaa henhører under de fire Regningsarter, saa istedetfor at bruge denne ganske jevne simple og naturlige Titel, taler man om „Mathematisk“. Og naar man gaar lidt videre i det næste Halvaar, taler man endog om „den høiere Mathematisk“. Men Enhver, der har havt med mathematisk Uddannelse at gjøre, veed, at man kan anvende 3, 4, 5 Aar under en regelmæssig Veiledning, inden man kommer saavidt, at man for Alvor kan beskæftige sig med, hvad der i Virkeligheden forstaaes ved den høiere Mathematisk. Der er Noget i denne Titel, der ogsaa kan bidrage til, at de unge Mennesker tro, at de, som sagt, ere nogle Poffers Karle. Naar der er Tale om Undervisning i Sprog, hvori det, at der undervises i ældre og nyere europæiske Sprog, fornemlig — og saa nævnes der et Par Sprog — i Græsk og Engelsk. Det er altsaa ikke alene Græsk og Engelsk, det er ogsaa andre ældre og nyere Sprog, hvori der undervises. Hvad er det da for mange andre Sprog, hvori der kan undervises med Nytte i 5—6 Maanedere? Naar der er Tale om at lære nogle ganske faa Elementer af Naturlæren, hedder det, at der undervises i Zoologi, Botanik, Fysik, Kemi, o. s. v., lutter barbariske Navne, om hvis egentlige Betydning jeg tror, at de unge

Clever ikke veed Noget. Og de kunne ikke vide det; thi det er umuligt at lære det i den korte Tid, om de endog ere nok saa begavede af Naturen. Trods Alt dette stemmer jeg med Glæde for Bidraget til Folkeskolerne. Jeg vilde kun ønske, at der i Genhold til, hvad jeg har sagt, maatte lægges een Disciplin til, og det er Undervisning i Beskedenhed. Jeg tror, denne Disciplin vilde være i høj Grad gavnlig for de unge Mennesker. — Naar jeg nu af ganske Hjerte paa skjønner, at det høie Folkething har givet denne Bevilling til Folkeskolerne, smertes det mig paa den anden Side, at man, medens man har været saa generøs overfor denne store Hjord af Folkeskoler, har været saa barbarisk overfor det lille Lam, som hedder det kgl. Theaters Læseskole. Til denne Skole er der forlangt en lille Sum til at skaffe den et Lokale, en lille Sum een Gang for alle. Jeg indrømmer, at jeg maaste i den Indstilling, jeg i sin Tid har gjort til den erede Minister om denne Sag, kun har sagt, hvad der er Sandhed, at Skolen ikke har noget brugeligt Lokale. Jeg burde maasse have udmalet mere, hvorledes dette Forhold er, og jeg skal nu i al Korthed sige, at det Bærelse, hvori Skolen er, kun er 3 Men 16 Lin. høit, har ingen Vinduer i Væggen, men faar sit Lys fra Loftet. Om Foraaret og Sommeren kommer der Slud ned paa Hovedet af Eleverne, og om Vinteren, naar det sneer — og det kan jo sne her i Landet, det have vi set sidste Vinter — lægger der sig Sne over Studen og saa læses der ved Lys. Jeg veed ikke Grunden til, at dette Bæleb er negtet. Her staar, som man af og til ser i Finantsloven, et rent suverænt Udfag: Vi finde ingen Anledning til at bevilge disse 10,000 Kr. Jeg har søgt at faae Grunden at vide, og man har meddelt mig, at den skulde være den — det er selvfølgelig, at der altid er en Grund, at en saadan skulde mangle, har jeg ikke villet antyde ved min Bemærkning — at man vilde se det Lokale, der er foreslaaet ombygget til Skole, anvendt efter sin oprindelige Bestemmelse, nemlig som Koncertsal. Men det kan af to Grunde ikke ske. Den ene Grund er den, at det vilde være høist besynderligt, om det kongelige Theater, hvis Operapersonale er saa spagt, hvis Sangerindes Helbred navnlig er saa skrøbelig, at man ofte i Vinter af de 5—6, Theatret har, har havt de 3 syge, vilde konkurrere med sig selv og i den ene Ende af Bygningen give Koncerter, medens man i den anden gav Opera. Dette kan ikke engang lade sig gjøre, og det er den anden Grund, fordi Salen maa anvendes til Kor, Syngeskole og til Prøverne for mindre Stykker. Dette sker nu ved, at Rummet er inddelt ved Lærerstuliser i to Dele. Koncertsalen er 14 Men i Høiden, og der er en meget stærk Resonnants. For at høde paa denne, er der ophængt Klude i Loftet for at dæmpe paa Lyden. Saaledes ser det ud, og det kan gaa til